

Inhoud

Omslagfoto: Brent Stritton/Getty Images for Global Business Coalition against Aids

8

- 8 **Reizen met Herodotos** Kongo 1960. Meesterreporter Ryszard Kapuściński stuit op een conflict dat nooit lijkt op te houden. Dankzij Herodotos, historicus uit de Oudheid, begrijpt hij hoe culturen samenleven en botsen.
- 38 **Het papsak-syndroom** Goedkope wijn in slappe zakken is medeverantwoordelijk voor aangeboren afwijkingen in de Westkaap. Drankmisbruik is hardnekkig, een verbod van papsak is ophanden.
- 14 **In beeld – 50 jaar World Press Photo** Van oorlog tot tango dansen. Een greep uit de meest ontroerende, krachtige en herkenbare beelden die de wereld uit Afrika zag.
- 20 **Interview – Henning Mankell slaapt slecht** “Die onverschilligheid van het Westen tegenover Afrika”, zegt thrillerschrijver Henning Mankell, “daar lig ik halve nachten wakker van.”
- 24 **Profiel Miriam Makeba** Miriam Makeba is begonnen met een afscheidstoernee. Tijd voor een eerlijke terugblik op Mama Africa.

ZAM is vernieuwd!

In de afgelopen maanden is Zuidelijk Afrika Magazine grondig vernieuwd. De vormgevers van het Haarlemse bureau

Curve hebben ZAM in een nieuwe jas gestoken, de redactie heeft gewerkt aan een nog sterkere inhoud. Meer dan ooit is uw ‘reis door het zuiden van Afrika’ een bijzondere belevenis. Het magazine biedt, in tekst en beeld, Afrika-journalistiek van topniveau, het product van ZAM’s uitgebreide netwerk van medewerkers in Europa en Afrika.

ZAM’s toekomst is gegarandeerd, als het magazine tenminste zijn weg vindt naar nieuwe abonnees. Helpt u ons een handje? Uw reactie op de nieuwe ZAM is welkom – mail naar magazine@niza.nl

De redactie

38

20

14

24

- 13 **Zuid-Afrika** Dr. Rath misleidt aidspatiënten met vitamine C
- 23 **Afrika** Chinese tijger brult in Afrika
- 26 **Column** Oorlogsleugens
- 27 **Malawi** Voedselhulp helpt niet
- 28 **Namibië** Wonderbaarlijke cirkels in de woestijn
- 33 **Essay** Wel een stem, maar niets te kiezen

RUBRIEKEN

- 4 **De Veranda** Eerste indrukken in de regio
- 32 **Column** De onzin van het medeleven
- 35 **Column** Blanke worstjes
- 36 **The Swakopmund Observer** Krant over kijken en bekeken worden
- 45 **De Markt** boeken, muziek, expositie, agenda
- 51 **Lezersaanbiedingen / Colofon**
- 52 **De Achterkant** Het realisme van Chéri Samba

Word abonnee van ZAM! Zie pagina 26

Intussen in Johannesburg

Het is 1 december, Wereld Aids Dag. Om 10.00 uur doet het Grondwettelijk Hof uitspraak.

Wel of geen wettig homohuwelijk? De zaal zit vol met jonge, zwarte activisten. De rechters komen het hof binnen en nemen plaats. Rechter Sachs wordt uitgenodigd de motivatie en de uitspraak voor te lezen. Eerst is er stilte. Een uur later staat vast: het hof heeft de Zuid-Afrikaanse politici gedwongen om binnen een jaar tijd de wet aan te passen. Het huwelijk heet niet langer een verbintenis tussen een man en een vrouw, maar 'tussen twee personen'. In 1996 was Zuid-Afrika het eerste land in de wereld dat de vrijheid van seksuele voorkeur grondwettelijk vastlegde. Negen jaar later wordt daaruit de uiterste consequentie getrokken.

Er wordt gejuicht, geklapt, gezongen en... gemopperd. "Nu moeten we nóg een jaar wachten", zegt een vrouw. Ongeduld dat me amuseert. In Nederland moesten we immers veertig jaar wachten nadat iemand het idee van zo'n huwelijk opperde. Elf jaar na de invoering van de democratie hebben homo's in Zuid-Afrika de buit binnen. Waar is de christen-fundamentalistische lobby?

Nee, het zal voor veel homoseksuelen niet veel veranderen aan de vaak troosteloze praktijk van het alledaagse leven. Jonge lesbiennes blijven vooralsnog het doelwit van gefrustreerde jongens: "We are going to fix you." Nee, het zal Afrika's homofobe presidenten en kerkleiders niet onmiddellijk tot de orde roepen. De victorie zit 'm in het feit dat er een norm is gesteld. Wie die met voeten treedt, kan voor de rechter gedaagd worden.

En toch blijft het een vreemde ervaring, te juichen voor de legalisering van een instituut dat me niet interesseert. Want ook een toekomstige geliefde krijgt me niet de kerk in.

bart.luirink@niza.nl